

Obitelj HR

Glasnik Odbora za obitelj i mladež

Rujan 2014

Broj III

HDZ
HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA

Impressum:

Izdava :

Odbor za obitelj i mladež HDZ-a

Uredništvo:

Stjepan Adani , Gordana Trifunovi , Josip Sari , Bernardica Jureti , Margareta Ma eri , Ana Mandac

Grafi ki urednik:

Alen Adani

Kontakt:

Hrvatska demokratska zajednica

Trg žrtava fašizma 4

10 000 Zagreb

Telefon: (01) 455-3000

E-mail: hdz@hdz.hr

Web: www.hdz.hr

Uvodna riječ

Po etkom rujna ove godine stupio je na snagu „novi Obiteljski zakon“ koji je i struka i politika kritizirala kao ni jednog dosad - i to s pravom. Bez obzira na opravdane kritike da je zakon loš i neprovediv, nadležno ministarstvo odlučilo se za donošenje upravo takvog – lošeg i neprovedivog zakona koji će izazvati više štete nego koristi. Šamar koji je ministrica Milanka Opa i dobila od Ustavnog suda RH glede tog zakona samo potvrđuje nesposobnost i sramotu njenog ministarstva i itave aktualne vlade. Da i ne govorimo o reformama koje su pomozno najavljujivali a ni jednu bitnu nisu proveli. Mogli bismo rezimirati – već dokazano nesposobni ministri kukuriku vrede donose i takve, loše i nažalost protuustavne zakone.

Do sada je obiteljsko pravna intervencija bila usmjerenica u relativno dobrom smjeru trebalo ju je poboljšati i unaprijediti, međutim to se nije dogodilo, a donošenjem novog Obiteljskog zakona te se stvari dodatno zavukomplikirati.

U pripremi zakona nismo samo kritizirali već smo davali prijedloge nadležnom ministarstvu u cilju poboljšanja ovog vrlo važnog zakona za sve nas. Nažalost, s njihove strane nije bilo ni sluha ni volje za takvo što. Ovom prilikom ukazat ćemo na nekoliko loših rješenja koja je proizveo navedeni zakon, tu temu sveobuhvatno i stručno smo obradili u drugom broju Glasnika HDZ-a. Iz novog zakona proizlaze takova rješenja da se kažnjavaju roditelji samo zato jer se ne mogu dogovoriti. Moguće je da se kazni i onog roditelja koji je spremjan na dogovor, a zapravo se ovakvim zakonom najviše kažnjavaju djeca. Ovaj katastrofalni zakon još će dodatno otežati živote roditelja, a pogotovo djece koji prolaze brakorazvodnu parnicu a zakon zapravo tjera roditelje na to da se ne slože oko uvjeta razvoda i time otežavaju život djece.

Razlika je i u postupanju, odnosno hitnosti u postupanju u ovakvim slučajevima. Odgovarajuće službe su potkapacitirane i dosta usmjerene na zaštitu jedne strane. U nedostatku hitnosti intervencije brzopletno se donose odluke. Primjerice, u slučaju obiteljskog nasilja uvijek se odstranjuje nasilnik iz obitelji. Nasilnik se percipira u muškom rodu, a to šalje krivu poruku od našeg zakonodavca. Nasilnik može biti i muškog i ženskog roda. Ni jedno nasilje se ne može tolerirati ni opravdati, ali ostaje injenica da se sustavom manipulira.

Problemi sustava su takozvani konfliktni razvodi, gdje se u biti manipulira sustavom i djeecom, takvih je razvoda manji dio, međutim problem je što sustav stavlja sve razvode u isti koš. Prema novom zakonu, zahtjev za razvod se ne podiže na sudu. Prvo se treba obratiti Centru za socijalnu skrb. Centri za socijalnu skrb su dobili rokove koje neće moći i ispoštivati. Prvo se mora poslati zahtjev za razvod, a centar mora odgovoriti u roku od 15 dana. Onda će se rok od 60 dana da pokuša pomiriti supružnike ili im pokušati na mirno rješenje. Ti se rokovi neće moći i poštivati to je već sada sasvim izgledno. Da bi se takvi rokovi poštivali, sustav mora normalno i uredno funkcionirati a naš sustav je potkapacitiran, nemaju ni ljudi, ni vremena, ni financijskih sredstava a nekada ni prostora.

Problem je i to što zakon očekuje da roditelji pokazuju spremnost na dogovor a nigdje nema sustava koji će to mjeriti i što bi to zapravo trebalo znati? na to zakon nema odgovora. Može se dogoditi situacija da oba roditelja žele da dijete živi s njima jer smatraju da imaju uvjete za to, te izjave da su spremni na dogovor. U takvom slučaju, o

skrbništvu odlu uje sud. Prema novom zakonu, sud nema mogu nost odlu iti o zajedni kom skrbništvu jer nema dogovora. Ako nema dogovora, sud može isklju ivo dodijeliti skrbništvo jednom roditelju. Onaj roditelj koji ne dobije skrbništvo nema nikakvo pravo odlu ivanja. Dakle isklju ena je mogu nost zajedni kog skrbništva.

Što donosi osobni kontakt. Osobni kontakti se dijele na fizi ki kontakt, razgovori putem tehnoloških ure aja, slanje estitki i poklona i to da neka druga osoba kaže da je vaše dijete dobro. Možemo se zapitati što je tu s tezom o ravnopravnosti roditelja? Tu se cijela pri a svodi na to da jedan roditelj dobije pravo odlu ivati o svemu, a drugi se mora nadati odluci suda. U novom zakonu piše, sud može odlu iti u zajedni koj roditeljskoj skrbi samo ako je postignut sporazum izme u oba roditelja. Dakle, roditelj nema pravo poslati dijete na instrukcije ako do e doma s lošom ocjenom. Ništa nije mogu e bez dopuštenja roditelja koji ima skrbništvo. Ako su bivši supružnici posva ani, onaj bez skrbništva može svoje dijete vidjeti samo onoliko koliko sud dozvoli. Nigdje nije objašnjeno po kojem mjerilu je netko neadekvatan roditelj, tu ima puno toga nedore enog. Npr. mogu nost nekakvog zajedni kog roditeljstva ne bi smjela postojati kad je u pitanju obiteljsko nasilje i sl.

Zakon koji je stupio na snagu 1. rujna ove godine je loš i neprovediv te se njime zapravo najviše kažnjavaju djeca.

mr. sc. Stjepan Adani

HDZ PRESS održan 5. srpnja 2014. :

Sljepo slušaju i Milanovi a, saborska ve ina donijela je Obiteljski zakon za koji se unaprijed znalo da je loš i neprovediv! - poru ili su akademik Željko Reiner i mr. sc. Stjepan Adani

Nasilje u obitelji – izraz duboke društvene krize

Brojni mediji, elektronski i tiskani sve više svoje naslovnice i udarne termine pune naslovima o obiteljskom nasilju. Uvijek se postavlja pitanje da li to rade zbog brige o žrtvama obiteljskog nasilja ili je riječ o izraženoj brizi za visinom tiraža, gledanosti ili slušanosti pojedinog medija. O uzrocima i pojavnosti istoga rijetko je moguće provjeriti nekakvu objektivnu analizu ili pogledati edukativnu tv emisiju. Briga i interes medija o ovoj problematiki svedena je na senzacionalističko izvještavanje. Što su uzroci ovakve vrste nasilja i kako ih prevenirati, to nije tema današnjih medija. Proučavajući temu moguće je doći do nekih odgovora, koji se najčešće svode na probleme materijalnog stanja u obitelji kao rezultata posvemašnje krize koja je sveprisutna u našoj svakodnevici.

Problem obiteljskog nasilja postaje dominantno obilježje u kriznim vremenima utoliko više ukoliko se ne poštuje zajednica koju nazivamo - obitelj. Obitelj je temelj svakoga, pa i hrvatskog društva, brak između žene i muškarca je jedini pravi izraz kojim se opisuje obitelj kao zajednica. Obitelj je mjesto gdje bi se djeca i mladi trebali osjećati sigurno i voljeno. Kao što od svih ljudi s kojima se susrećemo tražimo da nas poštuju, tako i u lanovi obitelji trebaju pokazivati međusobno poštovanje i uvažavanje. Kao što pojedinac ima pravo izražavati svoje mišljenje, na to imaju pravo i svi drugi u lanovi obitelji. Kada roditelji nemaju istovjetno mišljenje, poglede i ocjene u odnosu na određena pitanja i dalje slobodno mogu reći što misle, uvažavajući pri tome mišljenja svoje djece, odnosno drugoga u lana obitelji.

No, u nekim obiteljima se događa da jedan/ili oba roditelja ne pokazuju poštovanje za druge. Umjesto poštovanja, ponekad taj roditelj vrši kontrolu, zastrašuje, uništava imovinu ili vrši fizičko nasilje nad drugim roditeljem. Takvo ponašanje je nasilno ponašanje, a kad se događa u obitelji, to je obiteljsko nasilje.

Mnogi odrasli, pa i djeca, misle kako je nasilje samo kada netko vrši fizičko nasilje, ali i drugi oblici nasilja povremeno osobu.

Obiteljsko nasilje uključuje :

- vrijeđanje, prijetnje, zastrašivanje, ucjene,
- stalnu kontrolu novca, zabrane drugome da se zaposli,
- onemogućavanje u susretanju sa ulanovima obitelji,
- seksualno nasilje.

Ako dijete ili mlada osoba u obitelji gleda ili sluša nasilna događanja, pokušava zaštiti jednog od roditelja ili uočljede nanesene roditelju, to za njega predstavlja težak i zastrašujući događaj s kojim se najčešće teško može sam ili sama nositi. Iako ponekad roditelj nije nasilan prema djetetu izravno, život u obitelji gdje gledamo nasilje među onima s kojima živimo može biti jednako težak kao i kad sami doživljavamo nasilje.

Kasno prepoznavanje obiteljskog nasilja ostavlja trajan trag i posljedice na zlostavljanim ulanovima obitelji, pogotovo su one vidljive posljedice na psihičkom razvoju djece.

Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 137/09, 14/10, 60/10) je detaljno propisao što je nasilje u obitelji, naveo je osobe koje se smatraju ulanovima obitelji, te vrste i svrhu prekršajnopopravnih sankcija za injenje nasilja u obitelji. Ključni smisao Zakona nije kažnjavanje nego prevencija, sankcioniranje i suzbijanje svih vrsta nasilja u obitelji, primjenom odgovarajućih mjera prema potencijalnom učitelju, te ublažavanje posljedica potencijalnog nasilja na način da se pomogne i zaštiti žrtva nasilja. Uvijek je ključno pitanje primjene propisa u praksi, odnosno da li su ustanove nadležne za provedbu svih propisanih mjera zaštite od obiteljskog nasilja optimalno strukturirane i materijalno za to osposobljene?

Irena Jagarinec Ištvánović, mag. rel. publ.

Participacija obitelji prilikom izricanja odgojnih mjera u školama

Nedavno mi je jedna srednjoškolska profesorica prepri ala par, za mene, bizarnih situacija koje nažalost postaju svakodnevница u našim školama.

Slu aj prvi:

Nastavni sat je u tijeku. Atmosfera je radna i ugodna. Profesorica i u enici rade na obradi novog gradiva. Usred sata javlja se jedna u enica. Šesnaest joj je godina tek... Ona moli profesoricu da je pusti sa sata jer joj nije dobro. Profesorica je pušta van. U enica ustaje i u tom trenutku po inje povra ati, u velikom mlazu, nekakav crvenkasti sadržaj. U enica povra a po klupama, ostalim u enicima i podu. Nastava se prekida. Profesorica briše graške znoja koje su oblike djevoj icu. Djevoj ica govori da je nešto loše pojela dok se drugi u enici znakovito smijulje. Oni svi znaju da je djevojka prije škole slavila ro endan i da je u školu došla mrtva pijana. Dvije u enice po kojima je djevojka povra ala otiše su ku i kako bi se presvukle i više se nisu, taj dan, vra ale u školu. Ostali u enici su ostali uskra eni za taj sat na kojem se dogodio incident a i za slijede a dva sata koja su bila potrebna da se razred o isti i prozra i.

Slu aj drugi:

Profesor usmeno provjerava u enike. Prozvan je jedan prili no loš u enik. U enik ponavlja svako profesorovo pitanje. Odgovara prili no dobro ali nekako usporeno i sa zadrškom. Profesoru je nešto udno. On primje uje žice oko u enikova vrata. U enik naime odgovara s tzv. "bubicom" putem koje mu njegova logistika izvan razreda govori to ne odgovore a on ih sa zadrškom prepri ava profesoru.

Slu aj tre i:

Na zamjenu dolazi mlada profesorica matematike. U tom razredu je u enik koji ima problema s kontrolom ponašanja. Doti ni u enik reagira vrlo burno u situacijama u kojima se mora suo iti s vlastitim neuspjehom. Njegove reakcije su burnije kod profesora koji imaju nešto nižu razinu autoriteta. Mlada profesorica donosi ispravljene pisane provjere znanja. Doti ni u enik nije dobro napisao test i dobio je ocjenu nedovoljan. U enik po inje histeri no vikati na profesoricu. Ona ga pokušava primiriti, te mu objašnjava svoj kriterij ocjenjivanja. U tom trenutku u enik uzima stolac i baca ga u zid. Stolac se odbija od zida i sre om nikoga ne poga a. U enik demonstrativno izlazi iz razreda i pri tom udara vratima da se cijela školska zgrada zatresla. Mlada profesorica se drugi dan nije pojavila na poslu.

Slušam ove pri e i ne mogu vjerovati da se ovo doga a u našim školama. Pitam profesoricu što je škola poduzela u ova tri slu aja. Ona mi odgovara da su se u prvom slu aju svi ponašali kao da se u enica otrovala hranom kako bi se što bezbolnije zaboravio nemili doga aj. Škola ne smije u enike alko-testirati. Škola je mogla, sukladno važe oj regulativi, za dolazak u školu u pijanom stanju izre i opomenu jer u enica nije imala izre enu niti jednu odgojnu mjeru. U eniku koji je odgovarao s "bubicom" izre en je ukor i to samo zato jer je ve od prije imao opomenu zbog neopravdanih sati. Za mladog agresivca iz tre eg slu aja pokrenut je produženi stru ni pedagoški tretman koji je zapravo "papirnata" mjera koja predstavlja ve i problem nastavnicima nego u eniku. Kako se doga aj zbio u travnju, ne postoji šansa da ovaj tretman okon a u toj školskoj godini i da u enik na svojoj koži osjeti sankciju.

Jedan od razloga ovih nepoželjnih pojava u nastavnom procesu je neu inkovit sustav pedagoških mjera koje zapravo narušavaju uvo enje reda u hrvatske odgojno-obrazovne ustanove.

Trenutno u sustavu obrazovanja postoje tri vrste pedagoških mjera:

1. Pismene opomene i ukori koji su u ve ini slu ajeva "mrtvo slovo na papiru",
2. "Produženi stru ni postupak" koji esto služi samo kao odga anje isklju enja, a ne predstavlja nikakvu sankciju,
3. Isklju enje ili preseljenje u drugu školu kao krajnja mjera do koje obi no ne do e jer izricanje prethodnih mjera zapravo "kupilo vrijeme" za u enika s problemima u ponašanju.

Iz ovoga je vidljiv nesrazmjer između po etnih i završnih koraka u pedagoškom postupku. Najprije se djeluje administrativnim mjerama koje nemaju nikakve stvarne posljedice, nego se sastoje samo od komada papira koji može, a ne mora imati stvarnu težinu, a onda se radi drastičan skok i izvodi ono konačno: isključenje. Zbog pedagoških principa treba uvesti gradaciju koja je jasno - primjerom - korak po korak, postupno i jasno pokazati koja je zaista konačna posljedica destruktivnog ponašanja, ali istovremeno omogućiti ostalim sudionicima obrazovnog procesa ono po što su i došli u školu - obrazovanje.

Kako bi cijeli sustav bio u inkovitiji nužno se mora mijenjati zakonska regulativa vezana uz pedagoške mјere. To se prvenstveno odnosi na Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama. Pri tome bi bilo potrebno preuzeti pozitivna iskustva iz drugih država.

Stoga, da bi sustav mogao kvalitetno funkcionirati, potrebno bi bilo inkorporirati u zakonsku regulativu mјere koje je već davno predložila Udruga "Nastavnici organizirano".

To su slijedeće mјere:

1. Udaljavanje u enika s nastavnoga sata
2. Udaljavanje u enika s nastave za tekući dan
3. Suspenziju u enika s nastave na dva ili više dana
4. Ukipanje obvezе da se pedagoške mјere provode kao upravni postupak
5. Promjenu lanka Zakona o odgoju i obrazovanju u kojemu se kaže da pedagoške mјere (opomene i ukori) vrijede za tekući u školsku godinu.

Uvođenjem tih mјera, nastavni proces bi se mogao kvalitetnije odvijati jer bi omogućio svim učenicima da neometano prate nastavu i dopustio bi uiteljima da neometano obavljaju posao za koji su se školovali i za koji su kvalificirani. U učenicima bila bi poslana snažna odgojna poruka.

Pri svim udaljavanjima s nastave i suspenzijama u eniku bi morao propušteno gradivo savladati samostalno a njegovi roditelji bi ga bili dužni nadzirati za vrijeme suspenzije. Sada se sva problematična ponašanja u eniku lome preko lekcija nastavnika i idu na štetu ostalih u eniku jer ih ometaju u radu i šalju im krive odgojne poruke.

Renato Ognjan

Pismo mlade Slavonke

Naša Hrvatska postala je predmet ismijavanja zemljama Europe. Zahvaljujući i nesposobnosti onih koji nas vode, unazadili smo prava i potencijalne mogućnosti za mlade. Sistematski smo uništili perspektivu mlađih Hrvata i Hrvatica. Mladi puni znanja sa visokom stručnom spremom, „akademski građani“ s vjerom da se od poštenog rada može živjeti, sada stoje u redu pred vratima Hrvatskog Zavoda za Zapošljavanje-a, jer posla nigdje nema. Istina, 1600 kn je premalo, ali nekome taj novac ipak puno znaći. Puno mlađih svjesno situacije na „tržištu rada“ ako to i postoji, prihvata model našeg ministra jer znaju da se od neega mora krenuti. Žive u nadi da će nakon jedne godine zaista steći i neko veće znanje i iskustvo, ili da će se dokazati poslodavcu da su zapravo baš oni ono što mu je potrebno, s nadom da će dobiti posao. I tada sa diplomom pod ruku kreće u našu burzu rada. Ali tu ova moja priča zauzima drugi smjer. Na burzi se i za to eku mjesecima, ako ne i godinama, da nas se primi na taj famozni program. Tamo dobijemo neki papir na kojem kronološki MORAMO bilježiti poslodavce kojima smo poslali zamolbu za posao. A kada sami načinimo poslodavca, koji nas želi primiti na strucno osposobljavanje, će tu već krenuti velike komplikacije. Oduzeli su nam trenutno jedinu nadu zapošljavanja za obične smrtnike koji nisu djeca političara, ratnih i sličnih profitera. Konstantno se govori o novcima iz EU fondova, a oni i slični njenim u ministarskim foteljama nisu se udostojili sastaviti obični dokument i dobiti akreditaciju kako bi Hrvati zaista mogli koristiti novce namjenjene samo njima iz EU fondova. Istodobno, Hrvatska plaća milijunsku lanarinu svaki mjesec EU.

Kako stvari stoje, iz ovoj moje priče ili smo prepametni pa previše ljudi zavrašva fakultete i previše nas je ovih za „1600“ ili nam zaista ne valja država, i ova Vlada koja se hvali da je „najbolja“, samo to nitko ne vidi. S druge strane tu se pojavljuje još niz socijalnih i društvenih imbenika koji djeluju na mladu osobu. Život u obiteljskoj kući i s roditeljima, braćom i sestrami dodatno utječe na razvoj mlađih, produžava im razdoblje nesamostalnosti i ovisnosti o drugima, jer kako možeš započeti svoj samostalni život sam, bez prihoda, naročito u osiromašenim dijelovima Hrvatske, gdje nema

nikakvog posla. Perspektivna osoba puna znanja, vještina i energije jednostavno osu ena je, strah me re i, na propast. Jer za nju u našoj lijepoj Hrvatskoj posla jednostavno nema. Zato mladi, idite svojim putem.

Marija Zvonarevi , Vinkovci

Uz Zakon o jedinstvenom tijelu vješta enja

Hrvatski sabor donio je 04. srpnja Zakon o jedinstvenom tijelu vješta enja koji je stupio na snagu 12. srpnja 2014. godine.

Zakonom se ustrojava jedinstveno tijelo vješta enja, definira pojam vješta enja, djelokrug i podru ja za koja se provodi vješta enje. Vješta enje u smislu Zakona je utvr ivanje tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog ošte enja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe koja se vješta i. Ono se provodi u svrhu ostvarivanja prava u podru ju socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi rodiljnih i roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata te u svrhu utvr ivanja psihofizi kog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja, te u svrhu ostvarivanja prava u drugim podru jima u kojima se prava ostvaruju na temelju nalaza i mišljenja tijela vješta enja kada je to propisano ovim Zakonom ili posebnim propisom. Vješta enje se provodi na zahtjev nadležnog tijela koje odlu uje o pravima iz podru ja tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog ošte enja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe, a za ostvarivanje kojih je potreban nalaz i mišljenje tijela vješta enja. Vješta enje obavljaju doktori medicine specijalisti odgovaraju e specijalizacije, socijalni radnici, psiholozi, stru njaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila i drugi stru njaci ovisno o potrebi postupka.

Svi navedeni vještaci stru njaci iz pojedinih podru ja biti e zaposlenici Zavoda za vješta enje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom koji mora po eti s radom 01.sije nja 2015.godine. Vješta enje e se provoditi temeljem metodologija za utvr ivanje tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog ošte enja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe,

koju e propisati uredbom Vlada Republike Hrvatske a koja obuhva a:

- na in utvr ivanja ošte enja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe, na in rada vještaka i postupak njihova imenovanja, dokumentaciju potrebnu za vješta enje (vrstu i sadržaj), oblik i sadržaj obrasca na kojem se daje nalaz i mišljenje tijela vješta enja, stru ni sastav tima vještaka koji provode vješta enje u svrhu ostvarivanja prava iz podru ja po pojedinim vrstama predmeta te po pojedinom stupnju.

Jedinstveno tijelo vješta enja ustrojstvena je jedinica Zavoda ija je djelatnost i nadležnost utvr ena posebnim propisom kojim se ure uje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Zakonom je definirano da se sredstva za rad tijela vješta enja osiguravaju se u državnom prora unu. Tako er je definirano da je djelatnost tijela vješta enja, dakle Zavoda:

- vješta enje u prvom stupnju, drugom stupnju te za potrebe kontrolnih pregleda u postupcima radi ostvarivanja prava iz navedenih podru ja
- vješta enje u prvom stupnju, drugom stupnju te za postupke kontrolnih pregleda u postupcima radi ostvarivanja prava iz podru ja mirovinskog osiguranja, obiteljskih davanja te davanja za maj instvo i istovjetnih davanja za o instvo u provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i me unarodnih ugovora o socijalnom osiguranju
- davanje prijedloga i stru nih mišljenja vezanih uz provo enje vješta enja
- pra enje, organiziranje i unapre ivanje poslova vješta enja
- provo enje izobrazbe iz podru ja vješta enja
- drugi poslovi utvr eni posebnim propisima, Statutom i aktima Zavoda.

Vješta enje u prvostupanjskom postupku radi ostvarivanja prava obavlja se u podru nim ustrojstvenim jedinicama Zavoda mjesno nadležnim prema prebivalištu osobe koja se vješta i, dok se vješta enje u drugostupanjskom postupku radi ostvarivanja prava obavlja u Središnjem uredu Zavoda. Nadalje, Zakonom je propisano da tijelo vješta enja u obavljanju svoje djelatnosti daje nalaz i mišljenje na propisanom obrascu, vodi evidenciju i dokumentaciju u vezi s poslovima vješta enja, sura uje s tijelima državne uprave, za potrebe Registra osoba s invaliditetom dostavlja presliku nalaza i mišljenja Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i jednom godišnje podnosi izvješ e o radu. Nalazi i mišljenja tijela

vješta enja, izraeni za potrebe prvostupanjskog, odnosno drugostupanjskog postupka, podliježu reviziji. Vještaci, drugi stručnjaci i službenici zaposleni na poslovima vješta enja i u vezi s vješta enjem u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, na dan 1. siječnja 2015. postaju zaposlenici Zavoda. Danom 01. siječnja 2015. Zavod preuzima nedovršene predmete vješta enja u postupcima ostvarivanja prava iz navedenih područja od nadležnih tijela vješta enja. Vlada Republike Hrvatske donijete uredbu o metodologiji za utvrđivanje tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dakle najkasnije do 01. siječnja 2015. godine uz uvjet da ministar nadležan za rad i mirovinski sustav mora donijeti pravilnik o sadržaju i na inovo enja evidencije i dokumentacije tijela vješta enja te sadržaj izvješta o radu tijela vješta enja najkasnije do 30. studenoga 2014.

Tako er, propisan je i rok od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona u kojem je Zavod dužan uskladiti Statut i druge opštine akte, te osigurati po etak rada jedinstvenog tijela vješta enja s danom 01. siječnja 2015. godine. U dosadašnjoj praksi vješta enja su se za različita područja provodila u više nadležnih institucija prema potrebama pojedinih područja za utvrđivanje tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe koja se vješta i i prema različitim kriterijima uz neracionalno trošenje materijalnih i kadrovskih potencijala.

Objedinjavanje poslova vješta enja uz ujednačavanje kriterija i educiranost stručnjaka koji će obavljati vješta enja će doprinijeti racionalizaciji i profesionalizaciji u ovom području. Ocjenjujemo to dobrom iskorakom, naravno ako se sve obveze propisane Zakonom ispunе do 01. siječnja 2014. godine i profunkcionira jedinstveni sustav vješta enja.

mr. sc. Josip Sari

Kukuriku „socijalna osjetljivost“

Novim Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13) koji je stupio na snagu 01. siječnja 2014. godine, u tišini i neprimjetno u hrvatskoj javnosti prošla su zakonska rješenja kojima su obitelji koje su u socijalno-zaštitnoj potrebi i koje su u uvjetima gospodarskog sloma upućene na sustav socijalne skrbi ovim zakonskim izmjenama drastično oštećene. Naime, stupanjem na snagu Zakona o socijalnoj skrbi (NN 157/13) Kukuriku vlada s dominantnim socijaldemokratskim opredjeljenjem štedjela je na najugroženijima lanovima hrvatskog društva. Obiteljima s najviše djece. Iz tablice br. 2 razvidno je da sedmero lana obitelji s petoro djece koja ostvaruje Zajamenu minimalnu naknadu u odnosu na prava prije stupanja Zakona na snagu ima mjesecne prihode manje za 5,80%, odnosno 660,00 kuna. To je ogroman udar na standard najugroženijih obitelji u Republici Hrvatskoj, koja na godišnjoj razini gubi prihode u visini od 7 920,00 kuna.

Dakle, Kukuriku vlada je ovim zakonskim rješenjem štedjela na onima na kojima se ne smije štedjeti, a istovremeno najavljuje smanjenje neoporezivog iznosa plaće prema kojima će najveći u korist imati upravo oni s najvećim platom. Obiteljima koje imaju najviše djece a koji imaju najmanje sredstava za život i kojima ova vlada nije omogućila šansu u svijetu rada nego im uzima 7.920,00 kuna godišnje. Obiteljima sa više od petoro djece uzima se znatno veći iznos. Time je ove obitelji dodatno gurnuta u krajnje siromaštvo, socijalnu isključenost i besperspektivnost, dok onima koji imaju najviše primanja u zemlji mogu uje poreznim rastere enjem još veći i izdašnije prihode. Kakva je to socijaldemokracija, socijalna osjetljivost, odnosno društvena solidarnost? Uzeti najpotrebitijem da bi dao bogatom? Možda neki novi oblik socijalnih novotarija hrvatskih socijaldemokrata?

Najtužnije u ovoj priči je da je država na ovim obiteljima „uštedjeti“ do 40-tak milijuna kuna. Proglasiti će se to reformom socijalne skrbi i borborom protiv nepravilnosti u dodjeli socijalnih naknada.

U zemlji u kojoj iz godine u godinu dominira demografsko crnilo te se u prve razrede osnovnih škola

upisuje sve manje u enika, gdje preteže stara ko i radno neaktivno stanovništvo Kukuriku vlada uzima obiteljima koje imaju djecu i koje su u dnevnoj borbi za preživljavanje. Što onda takve obitelji mogu pružiti svojoj djeci? One e ovakvom politikom biti izvorište siromaštva i socijalne bijede, isklju enosti, marginalizacije u društvu, delinkvencije i svih drugih pojavnih oblika asocijalnog ponašanja. Ovim obiteljima je nužna promptna pomo . Hrvatska demokratska zajednica e svojim operativnim programima biti usmjerena upravo prema potpori i pomo i ovim obiteljima, kako bi djeca dobila i primjeren odgoj i obrazovanje, ali i uklju ivanje u sve društvene tijekove, te im pomogla iza i iz zone siromaštva i bijede u koju ih gura postoje a socijalno neodgovorna i neosjetljiva Kukuriku vlada.

mr.sc. Josip Sari

Zakon o socijalnoj skrbi NN 33/12 – Socijalne naknade

Tablica br.1.

Vrsta naknade	Samac (radno sposoban)	Samac (radno nesposoban)	2 odrasle osobe (radno sposobne)	2 odrasle osobe (radno nesposobne osobe)	3 člana obitelj (roditelji i jedno dijete od 16 g.)	4 člana obitelji (roditelji, dijete predsk. dobi i dijete od 10 g.)	7 člana obitelj (roditelji, 2 djece do 7.g., 2 djece od 7-15. g. te jedno dijete od 17.g. s težim oštećenjem zdravlja)
1. Pomoć za uzdržavanje	600,00 kn	850,00	800,00	1.100,00	1.300,00	1.650,00	3.000,00
2. Pomoć za podmirenje troškova stanovanja (50 % PZU)	300,00	425,00	400,00	550,00	650,00	825,00	1.500,00
3. Jednokratna pomoć (na godišnjoj razini do 2.500,00 kn)	208,00	208,00	208,00	208,00	208,00	208,00	208,00
4. Doplatak za pomoć i njegu (u punom iznosu)		500,00		1.000,00			
5. Osobna invalidnina							1.250,00
6. Doplatak za djecu					299,34	598,68	2.028,86 (za 4 djece - 1.197,36 Za dijete s težim oštećenjem zdravlja - 831,50 kn)
7. Pronatalitetni dodatak							1.000,00
8. Potpora za obrazovanje							
- Za školske udžbenike (50% vrijednosti udžbenika)					50,00 kn (600,00 kn godišnje)	33,00 kn (400,00 kn na godišnjoj razini)	100,00 (1.200,00 kn na godišnjoj razini)
- troškovi smještaja u učenički dom					650,00 kn		650,00 kn
9. Rodiljna naknada		-	-	-	-		1.650,00
UKUPNO	1.108,00	1.983,00	1.408,00	2.858,00	3.157,34	3.314,68	11.386,86

ZAJAMČENA MINIMALNA NAKNADA (ZMN) i ostale socijalne naknade - Zakon o socijalnoj skrbi NN 157/13

Tablica br. 2.

Vrsta naknade	Samac	Samohrani roditelj + dijete	Dvije odrasle osobe	Tročlana obitelj (roditelji i jedno dijete)	Četveročlana obitelji (roditelji i dvoje djece)	Sedmeročlana obitelj (roditelji i petero djece)	ZMN/PUZ
1. ZMN (ne može biti veći od bruto iznosa minimalne plaće u RH)	800,00	800,00 + 320,00	960,00	1.280,00	1.600,00	2.560,00	- 14,67%
2. Pomoć za podmirenje troškova stanovanja (50% ZMN)	400,00		480,00	640,00	800,00	1.280,00	- 14,46%
3. Jednokratna pomoć (na godišnjoj razini do 2.500,00 kn)	208,00	208,00	208,00	208,00	208,00	208,00	-
4. Doplatak za pomoć i njegu (u punom iznosu)	500,00						-
5. Osobna invalidnina						1.250,00	-
6. Doplatak za djecu					299,34	598,68	2.028,86 (za 4 djece-1.197,36 Za 1 dijete s težim oštećenjem zdravlja - 831,50 kn)
7. Pronatalitetni dodatak						1.000,00	-
8. Potpora za obrazovanje							-
- Za školske udžbenike (50% vrijednosti udžbenika)				50,00 kn (600,00 kn god.)	33,00 kn (400,00 kn na god. razini)	100,00 (1.200,00 kn na god. razini)	-
- troškovi smještaja u učenički dom				650,00 kn		650,00 kn	-
9. Rodiljna naknada						1.650,00	-

Oblici lije enja ovisnosti

Kad se ustanovi da je osoba doista ovisnik, pokušava joj se pomo i na više na ina. No, to je naj eš e bolni ki na in lije enja i održavanje na metadonu, tj. Heptanom ili se daju neki drugi ljekovi. Zadnjih godina u nas se po elo prakticirati i lije enje u terapijskim zajednicama za ovisnike. Budu i da droga nije medicinska, tj. Farmakološka pojava, ovisnik se ne može ni lije iti bolni ki. Problem je ovjek, a ne droga. Stoga je i lije enje ovisnika mnogo zahtjevnije od obi na bolni kog lije enja. U bolnici mu se može pomo i da uspješno prevlada apstinencijsku krizu. Patnja se može smanjiti raznim lijekovima, no uz velik rizik da se na ve postoje u ovisnost nadoveže i druga. To je slu aj npr. s beskona nom i uvijek ponovnom primjenom heptanona, koji nije ništa drugo doli zamjena kad je teško nabaviti heroin. Ovisnik je zapravo sklon gutati sve do ega do e da bi doživio nešto sli no prijašnjem zanosu. Stoga, pomo i nekom ovisniku u krizu ne zna i sažalijevati ga, nego voditi ga autoritetom koji ga podupire i pomaže da savlada slabost koju proživljuje. Ne smije nijedan trenutak ostati sam, pa ni u kupaonici. Treba ga neprestano poticati da se ne bi zatvarao u svoje misli i strahove, da ne bi upao u malodušnost koja bi se mogla javiti kao posljedica spoznaje mnogih životnih promašaja i neuspjeha, što mu se zbog vra ene bistrine razuma javljaju u svoj težini.

LIJE ENJE OVISNIKA U TERAPIJSKOJ ZAJEDNICI

Dobrovoljan dolazak bitan je imbenik toga programa. Zajednica nije ni bolnica, ni zator. U nju se ulazi dobrovoljno i u njoj se dobrovoljno ostaje. Ako tko ne prihva a njezina pravila, može je napustiti. Uklju ivanje u program ovisi o spontanu pristanku osobe, premda obitelj ima važnu ulogu ako stavlja ovisnika pred slobodan i odgovoran izbor. Vrlo uspješan program po kojem radi Zajednica Susret zove se "Projekt ovjek" (Progetto Uomo) i isklju ivo je odgojne naravi.

1. Afektivna nezrelost, netolerancija na frustracije, nesposobnost prihvaanja pravila, potreba za imaginarnom osobom umjesto vlastita poreme ena identiteta – sve su to crte koje obilježuju ovisnika. One

nas podsje aju na prekinutu ili nedovršenu adolescenciju. Terapijski program ne ograni uje se na ispravljanje smetnja u psihi kom funkcioniranju, nego teži cjelovitu razvoju u psihološko-odgojnu smislu kako bi se mlada osoba izdignula iznad svojih ovisnosti i postigla psihološku vrsto u i eti ku i duhovnu zrelost. Ostvariti odraslu osobu, sposobnu suo iti se sa stvarnoš u, s poteško ama, pomo i joj da prona e temeljne vrijednosti za egzistencijalni smisao – to je ne samo psihoterapijski nego i odgojni zadatak. „Progetto Uomo“ svojim šti enicima omogu uje da postignu vrstu postojanost, trajniju i ja u od varave koju može dati droga.

2. Radi se u biti na tom da se destruktivni osje aj koje je izazvala ovisnost zamijene onima koje posjeduju odrasle i samostalne osobe, koje znaju biti u miru sa samom sobom i drugima. Taj slojevit i zahtijevan terapijski program zahtijeva napor svih osobnih vrijednosti ovisnika i skupine koja proživljuju isto iskustvo.

3. Uostalom, svaka je uspješna psihoterapijska tehniku strukturirana i sadržana u odgojnem ozraju kojim upravljaju sami šti enici, kao da su u stvarnoj obitelji. U svakom slu aju obitelj je stvaran uzorak po kojemu je sastavljen program. Iskustvo skupine i zajednice osigurava šti eniku ulogu oca (pravila, disciplina, vrijednosna ljestvica), uklopljenu s ulogom majke (prihvata, zašti enost, toplina). Naposljetu, i samoj se obitelji pomaže da usklade te dvije uloge. Sve to skupa pozitivno utje e na mlađi a i djevojku, kako bi, pronašavši prave vrijednosti, mogli ste i i vlastitu samostalnost i osobitost.

mr.sc. Bernardica Jureti

Zagreba ki nadbiskup Josip Bozani primio je
15. rujna 2014. g. u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu gospo u Kolindu Grabar Kitarović, kandidatkinju HDZ-a za predsjednicu Republike Hrvatske

Predsjednik HDZ-a g. Tomislav Karamarko i kandidatkinja HDZ-a g. a. Kolinda Grabar Kitarović na XIII. Opštibor Mladeži HDZ-a u hotelu Westin 20. rujna 2014. godine

